

04 februarie 2014

Sj 8 nr. 41

A V I Z
la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

(nr. 525 din 17.12.2013)

Direcția Generală Juridică a examinat proiectul de lege specificat în titlu, conform art. 54 din Regulamentul Parlamentului și expune următoarele considerente.

I. Observații generale

Proiectul supus avizării a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărârea nr. 1023 din 16.12.2013, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Scopul proiectului de lege potrivit notei informative reprezintă implementarea reformei procedurii de punere în executare a pedepselor, care este prevăzută în Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobată prin Legea nr. 231 din 25.11.2011, realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei menționate, aprobat prin hotărârea Parlamentului nr. 6 din 16.02.2012, realizarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015 aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 289 din 07.05.2012.

La art. I pct. 2, care modifică art. 91 alin. (3) din Codul penal al Republicii Moldova, expresia "instituția care pune în executare pedeapsa" urmează de înlocuit cu "instituția care asigură executarea pedepsei", pentru a fi în corespundere cu art. 173 din Codul de executare al Republicii Moldova.

La art. 91 alin. (5) din Codul penal care prevede că, persoana care execută pedeapsa detențiunii pe viață poate fi liberată condiționat de pedeapsă înainte de termen dacă instanța de judecată va considera că nu mai există necesitatea executării de mai departe a pedepsei și dacă această persoană a executat efectiv cel puțin 30 de ani de închisoare, proiectul propune de completat în final cu expresia: ", fără a se lua în calcul compensarea privilegiată a zilelor de muncă". Totodată proiectul prevede în art. III pct. 42 modificarea art. 238 din Codul de executare și excluderea compensării privilegiate a zilelor de muncă pentru această categorie de condamnați. Astfel, excepția propusă de proiect creează din start impedimente pentru condamnații pe viață, de a participa la procesul de muncă.

La art. III pct. 17 care completează art. 210 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24.12.2004 cu alin. (2¹), acesta are un sens ambiguu și urmează a fi revăzut. Totodată, în această modificare se menționează că, corespondența se deschide

de către condamnat în prezența reprezentantului instituției penitenciare, fără a fi citită. În același art. 210 alin. (2) se prevede că, conținutul corespondenței expediate și primite de condamnat poate fi supus cenzurii. Prin urmare modificarea propusă de autor va crea o contradicție între normele aceluiași articol, deoarece, corespondența condamnatului nu va fi posibil de supus cenzurii fără a fi citită.

La pct. 20 care modifică art. 213 alin. (5) din Codul menționat, în rezultatul modificărilor propuse, legea va menționa că, nu este limitată frecvența întâlnirilor cu avocatul, cu persoanele care au dreptul de a acorda asistență juridică, cu mediatorul în procesul de mediere **în cauzele penale**. Totodată, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea cu privire la mediere nr. 134-XVI din 14.06.2007 părțile pot recurge la mediere benevol, inclusiv după pornirea unui proces în instanța judecătorească sau arbitrală, în orice fază a acestuia, convenind să soluționeze, pe această cale, orice conflict în **materie civilă, comercială, de familie, contravențională**, penală, precum și în alte materii, în condițiile prezentei legi. Astfel, considerăm că modificarea propusă nu va fi în concordanță cu Legea nr. 134/2007, deoarece pe alte cazuri decât penale, condamnații nu vor avea dreptul la întâlniri nelimitate cu mediatorul.

Pct. 23 care modifică art. 217 din Cod, alin. (1) are sens ambiguu, ceea ce este contrar prevederilor art. 19 lit. a) din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative și urmează a fi revăzut.

La pct. 29 care modifică art. 223 din Cod, ce se referă la aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și armei de foc, considerăm că, este necesar să se facă trimitere la Legea privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc nr. 218 din 19.10.2012, care reglementează nemijlocit domeniul atins.

La pct. 37 care modifică art. 232 din Cod, după acceptarea modificării alin. (2), acesta va avea un sens ambiguu, prin urmare propunerea necesită a fi redactată integral.

La pct. 47 care propune de completat Codul cu art. 242², la pct. 4) din acesta, nu este clar sensul expresiei "introducerea în penitenciar a orice act de circulație".

La pct. 49 care modifică art. 244 alin. (5) din Cod, expresia "în ordinea cronologică aplicării lor", considerăm că urmează a fi exclusă deoarece, reglementarea existentă prevede deja că, stingerea sancțiunilor disciplinare înainte de termen are loc în ordinea aplicării lor.

La pct. 53 care modifică art. 247 din Cod la alin. (10) se menționează că, condamnatul sancționat cu izolare disciplinară beneficiază de plimbări zilnice cu durata de o oră, considerăm că pentru minori și femei trebuie stabilită o normă mai mare de plimbări zilnice. Totodată, proiectul propune de completat articolul menționat cu alin. (11) existent deja, prin urmare este necesară revizuirea propunerilor la acest articol.

Propunerea din pct. 56 de modificare a art. 249 alin. (2) din Cod expune prevederile existente ale articolului cu mici modificări, prin urmare considerăm că proiectul urmează să modifice doar cuvintele necesare.

La pct. 60 care propune de modificat art. 254 din Cod, în titlul articolului cuvântul "transformarea" urmează să fie înlocuit cu "transferarea".

Pct. 64 propune de completat art. 275 alin. (1) din Cod cu lit. h¹) cu următorul cuprins "h¹) respectării condițiilor probațiunii și expirării perioadei probațiunii;". Totodată, pct. h) din același articol are următorul conținut "h) respectării de către condamnat a comportamentului stabilit prin hotărîrea judecătorească și expirării termenului de probă;". Considerăm că propunerea proiectului trebuie revizuită, deoarece repetă parțial prevederile deja existente ale legii.

Pct. 67 care completează art. 283 cu alin. (2¹) menționează că, indemnizația unică se acordă doar la prima eliberare din locurile de detenție. Însă în art. 15¹ din Legea cu privire la adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție nr. 297-XIV din 24.02.99 se prevede că, persoanele care au executat pedeapsa închisorii, cu excepția celor cărora, în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (5) și ale art. 67 alin. (3) din Codul penal al Republicii Moldova, le-a fost înlocuită pedeapsa principală sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității cu pedeapsa închisorii, la eliberarea din locurile de detenție beneficiază de o indemnizație unică în mărime de 75% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, **iar la eliberarea repetată din locurile de detenție, persoanele în cauză beneficiază de o indemnizație unică în mărimea minimului de existență pe țară pentru anul precedent.** Prin urmare prevederile proiectului urmează de adus în concordanță cu cadrul juridic existent, potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) din Legea 780/2001.

Pct. 71 modifică cifra "2013" din art. 322 lit. a) din Cod, cu cifra "2020", însă aceasta este contrar pct. 6.4.2 din Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobată prin Legea nr. 231 din 25.11.2011, care prevede dezvoltarea bazei tehnico-materiale și a infrastructurii în toate locurile privative de libertate conform cu standardele europene în timp de 5 ani, adică pînă în 2016.

Art. 243, 244, 246, 247, 248, 255, 306 din Cod au fost modificate recent prin Legea pentru modificarea și completarea Codului de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24 decembrie 2004 nr. 146 din 14.06.2013. Proiectul avizat, la modificarea aceluiași articole, nu a luat în vedere modificările aduse prin această lege.

Pe parcursul anului 2013 în Codul penal au fost introduse modificări deja prin adoptarea a 10 legi.

Astfel, prin aceste modificări frecvente considerăm că, se aduce atingere principiilor stabilității și predictabilității normelor juridice, statuate în art. 4 alin. (3) din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

În Parlament se examinează de asemenea și proiectele de legi nr. 318 din 09.07.2013 pentru modificarea Codului de executare, cît și proiectele nr. 48 din 07.02.2013, nr. 265 din 14.06.2013, nr. 398 din 11.10.2013, nr. 441 din 06.11.2013 care propun modificarea Codului penal, iar proiectul nr. 451 din 12.11.2013 propune de modificat Codul de procedură penală.

Art. 56 alin. (5) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996 prevede că, dacă sînt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la

propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

Recomandăm comasarea tuturor proiectelor de legi și adoptarea unei singure legi de modificare și completare a Codului penal, Codului de procedură penală și a Codului de executare o dată la 6 luni.

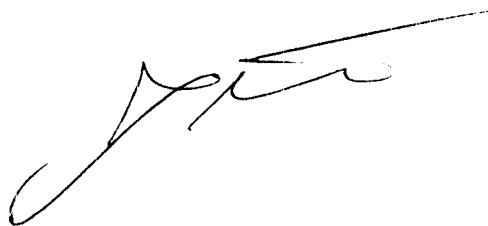
Proiectul urmează să fie redactat din punct de vedere gramatical.

II. Obiecții de ordin tehnico-legislativ.

La art. II din proiect expresia "(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 104-110, art. 447)" urmează să fie înlocuită cu sintagma "(republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699)".

La art. III pct. 18, art. 210¹ cu care se propune de completat Codul de executare, conține două alineate numerotate cu cifra (4), urmează de numerotat corect alineatele respective.

Asupra oportunității adoptării acestui proiect de lege Parlamentul urmează să se pronunțe în ședința plenară.

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**